

't ROS BIEKE

Een uitgave van de Koninklijke Imkervereniging De Rosse Bie v.z.w.

Jaargang 46 nr.6

november – december 2022

Verantw. Uitgever : H. Braet

Oude dijk 35

2300 Turnhout

Inhoud

Van de bestuurstafel

Nieuw bestuurslid

VBI over het Vlaams Bijenteeltprogramma

Lidgeld voor 2023

A-B-C-D leden met opties!

Gezegde

Te noteren

Ledenvergaderingen.

Activiteiten 2022 - 2023 (met corona voorbehoud)

Groen altijd iets om . . .

Zelfs kleine hoeveelheden pesticiden hebben negatieve invloed.

Namaakhoning gevonden in Hongaarse winkels.

⌘⌘⌘⌘⌘⌘⌘⌘⌘⌘

Afbeeldingen

Bestuurslid Bert Braet

Honingbij op stekelbesbloem

Honingbij op Engelwortelbloem (Angelica silvestris)

Honingbij op ?

⌘⌘⌘⌘⌘⌘⌘⌘⌘⌘

Overname van artikels is toegestaan mits schriftelijke toelating.

Nieuws van de bestuurstafel

Ondanks een oproep om kandidaten te vinden om het voorzitterschap op te nemen, hebben er zich geen kandidaten opgegeven. Toon Jacobs werd uiteindelijk bereid gevonden om zijn taak als voorzitter terug met 3 jaar te verlengen evenals Hugo Braet (penningmeester) en Luc Pauwels (secretaris).

Op de algemene vergadering van 13 oktober 2022 werd met goedkeuring van de aanwezige leden Bert Braet (jawel de zoon van) als bestuurslid aanvaard.

Met de komst dit jaar van 2 nieuwe bestuursleden, Tom Embrechts en Bert Braet kunnen we terug met een geruster gemoed de toekomst van onze vereniging tegemoet zien, zeker als ook de leden zich op onze vergaderingen laten zien.

Nu is het enkel nog wachten tot ook vrouwelijke leden tot het bestuur willen toetreden.

T.J.

Kennismaking

Hallo,

Ik ben 52 jaar, zoon van Hugo Braet. En heb in 2017 een initiatie cursus bij de Rosse Bie gevolgd.

Ik heb 5 kinderen van 14 tot 24. En een vrouw Diana.

Ik heb een kunstrichting Marketing en Reclame gevolgd en werk als Freelance om bij te staan in communicatie.

Ik kijk ernaar uit om de leden van de Rosse Bie te helpen en om samen met de leden een actievere vereniging te worden.

Ik heb 2 volken thuis in Oud-Turnhout en 1 in Weelde aan het speelbos Baetenheide overwinterd.

Telefoonnummer 0486 645 917

Email : bert.braet@derossebie.be

Bert

Nieuws van het VBI

Vlaams Bijenteeltprogramma

Vanaf 1 januari wijzigt het Vlaams Bijenteeltprogramma grondig van vorm en aanpak.

Via het Vlaams Bijenteeltprogramma worden de subsidies van Europa en van Vlaanderen die de imkerij ten goede moeten komen beheerd.

In de bijgevoegde video wordt uitgelegd hoe het programma er vanaf 2023 zal uitzien.

Een zeer belangrijke wijziging met zeker zeer positieve gevolgen voor de Vlaamse imkers.

Zie hiervoor :

<https://vlaamsbijeninstituut.be>

Lidgelden voor 2023

- **VBI**: Vlaams Bijeninstituut; **KonVIB**: Koninklijke Vlaamse Imkersbond; **APIF**: Antwerpse Provinciale Imkers Federatie (vroeger : AVIB)

Tarieven voor het lidgeld 2023 blijven ondanks dat alles opslaat ongewijzigd. :

- **A-lid: VBI + verzekering+ Rosse Bie + BeeTV = 30 €**
- **B-lid: Konvib + verzekering + APIF + Rosse Bie + maandblad = 28 €**
- **C-lid: VBI (zonder verzekering) + Rosse Bie + BeeTV = 20 €**
- **D-lid: Rosse Bie (zonder verzekering) = 5 euro**

OPTIE 1: u wenst het Ros Bieke per post te ontvangen = **+ 6 € extra**

Vermelding: naam + A,B,C of D-lid + RB + aantal ingewinterde volkeren

OPTIE 2: u bent A of C-lid en wenst het maandblad van de KONVIB te ontvangen per post = **+ 30 € extra**

Vermelding: naam + A of C-lid + maandblad + aantal ingewinterde volkeren

OPTIE 3: u was in 2022 lid van het VBI en betaalde in 2022 ook voor het maandblad van de KONVIB, zij krijgen van het VBI een korting op het maandblad en moeten slechts **12 € extra** betalen voor toezending van het maandblad ook in 2023

Vermelding : naam + A- of C-lid + maandblad + aantal ingewinterde volkeren

OPTIE 4: B-leden met adres in Nederland betalen **38 €**

Vermelding : naam + B lid

OPTIE 5: Leden met adres buiten België en die het Ros Bieke per post willen ontvangen betalen **14 € extra**

Vermelding : naam + B, C of D lid + RB

Leden dienen hun bijdrage **vòòr 10/12/2022** te betalen om geen maandblad te missen, er worden geen na zendingen van het maandblad meer verstuurd.

- Meer gedetailleerde informatie over de ledenformules van de VBI-leden is te vinden via:

Vlaams Bijeninstituut vzw / Lid worden van het VBI ?

Lidgelden storten op rekening BE24 9731 1250 1038

met mededeling: naam , A, B, C of D-lid

+

eventuele extra's (maandblad en / of RB per post)

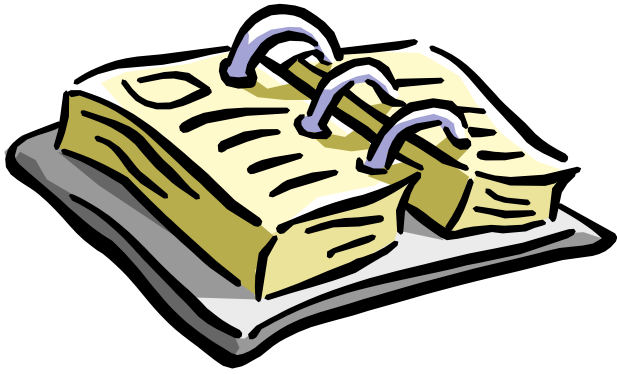
Duidelijk aangeven voor welk lidmaatschap u kiest !

Vóór 10 / 12 / 2022 a.u.b.

TE NOTEREN

Tip:

Om het niet te vergeten,

Noteer nu op uw kalender
en / of agenda.

**Op donderdag 8 december 2022 om 19,30 :
Voordracht voor leden en geïnteresseerden**

in de Stadsboerderij, Veldekensweg Turnhout
met voordracht : **Oog in oog met wilde bijen**
door lesgever Joeri Cortens van Natuuracademie

Lezing : **Oog in oog met wilde bijen**

Van maart tot oktober spelen zich dagelijks de boeiendste taferelen af in de bijenwereld in onze tuin. Het zijn verhalen over verleiding en bedrog, metselaars en behangers, pluimvoeten en slobkousen, macho's en huisvrouwen. Wist je dat deze zachtaardige dieren niet steken? En dat ze solitair leven en elk een eigen nestje maken? En dat ze als geen ander bessenstruiken, fruitbomen en andere gewassen bestuiven? Dat is dan een reden te meer om het deze dieren ook in de eigen tuin naar hun zin te maken. Met onze praktische tips is dat een koud kunstje.

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert
in zijn platteland

Datum	Activiteiten 2022 - 2023
do. 08 dec. 2022	Ledenvergadering ::Oog in oog met wilde bijen
do. 05 jan. 2023	Bestuursvergadering
do. 09 feb. 2023	Ledenvergadering : 1 . Algemene vergadering 2 . Was / Smelten / Wafelen
di. 07 maart	Bestuursvergadering
zo. 26 maart	Bijenmarkt + Plantenruil
do. 13 april	Ledenvergadering : Theorie Koninginnenkweek
za. 29 april	Slingerdag 1
do. 11 mei	Ledenvergadering : Overlarven
di. 23 mei	Ledenvergadering : Koningin merken / bevruchtungskasjes samenstellen.
za. 27 mei	Slingerdag 2
di. 06 juni	Bestuursvergadering
zo. 11 juni	BBQ op locatie
za. 24 juni	Slingerdag 3
za. 15 juli	Slingerdag 4
di. 05 sep.	Bestuursvergadering
do. 14 sep	Ledenvergadering : Opsporing Aziatische hoornaar
do. 12 okt.	Ledenvergadering : ?
di. 07 nov.	Bestuursvergadering
do. 09 nov.	Ledenvergadering :
do. 14 dec.	Ledenvergadering

GROEN ALTIJD IETS OM NAAR UIT TE KIJKEN

Een tuin die het hele jaar bloeit : Plantideeën voor nu

Bloemen doen aan de zomer denken, maar in principe kun je het hele jaar door hun geuren en kleurenpracht in de tuin hebben - én intussen bijen en vlinders van voedsel voorzien. Wat heb je nodig? Een overwegend zonnig stukje tuin, en een lijst van twaalf vaste planten, bollen en heesters. Toe te voegen aan een border, of perfect om een nieuw stuk aan te leggen.

Door Anne Wieggers

JANUARI

Nieskruid/kerstroos (Helleborus)

Bloei van december tot en met maart/april

Door zijn grote bloemen valt de helleborus echt op in de wintertuin. Hij houdt van halfschaduw, dus onder bladverliezende bomen en struiken voelt hij zich thuis. Tegen de tijd dat die weer volop loof hebben, is de helleborus afgezwaaid, om in de volgende winter weer prachtig terug te komen.

FEBRUARI

Krokussen (Crocus)

Bloei van februari tot en met maart

Krokussen kun je werkelijk overal planten. Koop in de herfst een flinke zak biobollen (want in grote aantallen ogen ze het mooist en in bulk zijn ze goedkoper), en plant ze overal tussen. Ze bloeien wanneer andere planten nog geen bladeren hebben die voor schaduw zorgen. Ze sterven bovengronds af als andere planten beginnen te groeien en ruimte nodig hebben. Jaarlijks komen ze mooier en talrijker terug zonder andere beplanting in de weg te zitten. Heb je een stukje gras en vind je het prima om pas in april te maaien? Maak er dan een bloemenveldje van door er lekker veel krokussen te planten. Door niet te vroeg te maaien, geef je ze na de bloei de tijd om hun blad rustig af te laten sterven, waarmee ze energie verzamelen voor volgend jaar.

MAART

Kaukasische look-zonder-look (Pachyphragma macrophyllum)

Bloei van maart tot en met mei

Dit is een lieflijk plantje dat de bodem bedekt met rond, felgroen blad, en dat in het voorjaar prachtige witte bloemen draagt. Die lijken wel wat op pinksterbloemen. Een voordeel is dat het blad in zachte winters mooi groen

blijft. Felle zon is niet aan dit plantje besteed, dus gebruik het op de donkerder plekje in de tuin.

APRIL

Damastbloem (*Hesperis matronalis*)

Bloei van april tot mei

Deze bloem gaat 's avonds heerlijk geuren. Dat doet ze om nachtvlinders aan te trekken, en laat dat in het voorjaar nu net op het moment gebeuren dat jij in de tuin kunt zitten na een dag hard werken. Ze staat het liefst niet de hele dag in de zon; gebruik deze plant dus om een lastig hoekje in de tuin van bloemen te voorzien. Officieel is dit een tweejarige plant, wat betekent dat ze na een tijdje uit je tuin verdwenen kan zijn, maar omdat ze zichzelf meestal uitzaait, komt ze vaak toch terug.

MEI

Ooievaarsbek (*Geranium*)

Bloei van mei tot december

Geraniums zijn de ruggengraat van veel bloeiende tuinen. Ze zijn de beste burens voor andere planten en bloemen in de tuin, want ze bloeien rijk, maar zullen nooit in de weg zitten en andere beplanting verstikken. Er zijn soorten die bloeien van mei tot in december, zoals de 'Rozanne'. Vaak worden ze verward met pelargoniums, die foutief als geranium worden bestempeld bij de verkoop. Geraniums zien er heel anders uit en zijn winterhard. Ze zijn luchtig, lieflijk en romantisch.

JUNI

Kattenkruid (*Nepeta 'Walkers low'*)

Bloei van mei tot oktober

In juni is kattenkruid op zijn mooist, maar vaak bloeit het vanaf mei tot het moment dat het 's nachts begint te vriezen. Wanneer je het een beetje snoeit na de eerste bloei, vaak net voor je op zomervakantie gaat, komt het met verve terug en bloeit het alweer naar hartenlust bij thuiskomst. Het ruikt heerlijk en de naam kattenkruid betekent gelukkig niet dat je een leger buurtkatten hoeft te verwachten.

JULI

Wilde marjolein (*Origanum vulgare*)

Bloei van juni tot september

Deze inheemse plant is een heerlijk alternatief voor oregano, want ze is minstens zo lekker op de pizza en bloeit heel lang. Ze staat graag op een stukje grond dat niet zo vruchtbaar is, dus laat helemaal vooraan een plekje

vrij waar je geen compost aanbrengt en gebruik de marjolein als randbeplanting.

AUGUSTUS

IJzerhard (*Verbena bonariensis*)

Bloei van juni tot en met oktober

Verbena wordt mooi hoog zonder het zicht te blokkeren, want door de lange, luchtige stengels kijk je heen. Zo zou je ze zowel achteraan als in het midden van de tuin kunnen planten voor een speels effect. Verbena is een uitzaaier, wat betekent dat ze zomaar ergens anders ook opduikt. Door haar lange bloei vergeef je haar dat meteen. Denk maar zo: gratis bloemen. En staat ze op een plek waar je haar liever niet wilt, graaf haar dan in het najaar op en doe haar cadeau.

SEPTEMBER

Gele kamille (*Anthemis tinctoria*)

Bloei van juni tot september

Deze inheemse plant is knalgeel. Nu zijn er mensen die zoveel felheid niet op prijs stellen in de tuin, maar deze plant combineert erg goed met de blauwtinten van andere planten in de lijst. Als geen ander weet ze bovendien een cottagetuingevoel op te wekken, en ze is niet stuk te krijgen. Een plaatsje net achter het kattenkruid is prachtig.

OKTOBER

Aster (*Aster cordifolius* 'Little carlow')

Bloei van augustus tot en met november

Asters zijn de perfecte opvrolijker in het najaar. Ze beginnen op stoom te komen wanneer veel andere planten afzwaaien en de bomen verkleuren. Vlinders en bijen zijn je dankbaar voor deze laatste voedselboost. Een prachtige, sterke soort is 'Little carlow'. Die heeft kleine blauwe bloemetjes, maar in zulke grote aantallen dat het resultaat adembenemend is.

NOVEMBER

Sneeuwbal (*Viburnum bodnantense* 'Dawn')

Bloei van november tot februari/maart

Deze heester wordt 'sneeuwbal' genoemd door de bolvormige trossen bloemen die hij krijgt in de koudere maanden. De bloemen ruiken geweldig, en doordat de heester meestal niet breder wordt dan een meter, en maximaal tweeëneenhalve meter hoog, kan hij zowel in een kleine als grote tuin de wintermaanden opvrolijken.

DECEMBER

Vleesbes (Sarcococca)

Bloei van december tot en met februari

Deze makkelijke struik ruikt in de winter vreselijk lekker. Hij is erg makkelijk, wintergroen, en de ideale plant om je een voorjaarsgevoel te geven op een zonnige winterdag.

VOOR JE BEGINT

Voordat je gaat planten, kun je de grond het best eerst met compost verbeteren. Dat doe je simpelweg door een laagje compost aan te brengen. Een laag van zo'n 5 centimeter is goed, die door de grond heen spitten hoeft niet.

Meet het stukje tuin waar je wilt planten en schrijf daarna op hoeveel vierkante meter je wilt vullen. Zo weet je hoeveel planten je moet kopen bij de kweker. Ga naar een lokale, liefst biologische kweker. Daar vind je sterke planten die buiten hebben gestaan en dus niet zomaar verpieteren buiten een verwarmde kas, én die bovendien niet bespoten zijn met pesticiden. Van de heester koop je één exemplaar, die zet je achteraan in je bloeihoog. Houd zo'n 30 centimeter eromheen vrij en begin dan met het neerzetten van de planten als ze nog in de pot zitten. Zo kun je het geheel bekijken voordat je begint met planten. Op de labels staat hoe ver de planten ten opzichte van elkaar moeten staan. Wanneer alle groepjes planten in de grond staan, geef je ruim water, liefst regenwater. Zo krijgen ze een goede start.

Schrijf in je agenda dat je in september weer aan de slag gaat. Niet met het opschonen van dit tuintje – alles mag rustig bovengronds afsterven en in de winter blijven staan – maar met het planten van bloembollen. Schaf een flinke zak biologische krokussen aan en plant die tussen alle vaste planten en onder de heester. Ze zullen vanaf februari of maart bloeien en komen zoals alles in dit bloeihoogtuintje ieder jaar weer glorieus terug. Het enige extra werk? De afgestorven plantenrestjes in februari en maart weghalen. Leg ze in een hoekje van je tuin zodat het daar een fijne schuilplek wordt voor insecten, en wie weet zelfs egels.

WIE IS ANNE WIEGGERS?

Anne Wieggers heeft als rode – of eigenlijk groene – draad in het leven: tuinieren. Ze is de duurzame tuinexpert van het televisieprogramma BinnensteBuiten, is ambassadeur van Stichting Steenbreek en de Bijenstichting, en schreef de boeken Duurzaam tuinieren en Duurzaam tuinieren voor kinderen. Ze is hoofdredacteur van het magazine Gardeners' World en schrijft momenteel aan haar derde boek, over moestuinieren.

Zelfs kleine hoeveelheden pesticiden hebben negatieve impact

Interne gps van bijen wordt verstoord door pesticiden

Gelezen op Bijenforum d.d. 24 augustus 2022

IPS . 19 AUGUSTUS 2022

Nieuw onderzoek in Frontiers in Insect Science toont nu aan dat bepaalde bestrijdingsmiddelen die worden gebruikt in de landbouw schadelijke effecten hebben op het visuele detectievermogen van bijen waardoor hun opto-motorisch reactievermogen wordt aangetast.

Ted Erski / Pixabay

Belangrijke eigenschappen die maken dat bijen de weg telkens weer terugvinden naar de korf, worden aanzienlijk verstoord door pesticiden, zelfs als die in kleine hoeveelheden worden gebruikt. Nieuw onderzoek toont dat de bijen hersenschade oplopen waardoor hun normale gedrag verandert.

Vroeg u zich al eens af hoe bijen de weg van nectarrijke bloemen naar de korf terugvinden, soms kilometers verderop? Dat gaat zo: honingbijen

gebruiken de zogeheten ‘visuele afstandsmaat’ om de afstand te berekenen die ze van de korf tot bloemenveld hebben afgelegd. Ze meten de afstand met hun ogen en de som van alle beweging in hun gezichtsveld vormt de afstandsmaat.

Deze informatie wordt tijdens de typische ‘bijendans’ aan soortgenoten doorgegeven. De bij die de bloemen heeft ontdekt, danst daarbij in ‘achtjes’ en wiebelt met het lijf. Vervolgens kan de hele korf het bloemenveld – hun voedselbron- terugvinden en gaan leeghalen.

Afdwalen van de route

Nieuw onderzoek in Frontiers in Insect Science toont nu aan dat bepaalde bestrijdingsmiddelen die worden gebruikt in de landbouw schadelijke effecten hebben op het visuele detectievermogen van bijen waardoor hun opto-motorisch reactievermogen wordt aangetast. Met deze vaardigheid kunnen insecten zich oriënteren als ze dreigen af te dwalen van hun route. Ze gaan dan automatisch weer rechtdoor lopen of vliegen.

Zelfs als de insecticiden in lagere dan de wettelijk toelaatbare hoeveelheid aanwezig zijn in de natuur, kan er al sprake zijn van schade.

Het onderzoek bekeek de effecten van de insecticiden sulfoxaflor en het veelgebruikte middel imidacloprid. De substanties werden toegediend aan een wandelende bijensoort. Nadien bleken de bijen niet meer in een rechte lijn te bewegen. Het zenuwstelsel van de bijen werd beïnvloed door de pesticiden en ze liepen ook hersenschade op. Of de effecten ook opgaan voor rondvliegende bijen, moet nog verder worden onderzocht, stellen de onderzoekers.

De Europese Commissie besliste in april van dit jaar om sulfoxaflor van de Europese markt te halen vanwege de toxiciteit voor bijen. De lidstaten mogen na 19 november 2022 geen gewasbestrijdingsmiddelen meer goedkeuren die deze werkzame stof bevatten. De ban moet compleet zijn op 19 mei 2023.

Beste collega, relatie, belangstellende

6 oktober 2022

Onderstaand artikel is ontvangen via de NCvB en aan u aangeboden ter informatie. Dit artikel is vertaald naar het Nederlands. Gepubliceerd door Hungary today: Barbara Rene d.d. 2 september 2022 “

“ Namaakhoning gevonden in Hongaarse winkels”

Een kwaliteitscontrole van Honing in Hongarije heeft aangetoond dat de meerderheid van de honing die in winkels wordt verkocht niet aan de kwaliteitsnormen voldoet, en soms is de oorsprong van de honing zelfs twijfelachtig. Honing van lokale producenten slaagde echter voor de test. De nationale Hongaarse imkersvereniging liet 116 producten- en winkelhoningsorten testen en 47 monsters uit de supermarkt-schappen werden naar de laboratoria gestuurd.

Uit de resultaten bleek dat de honing van de lokale producenten aan de eisen voldeden, maar de kwaliteit van de meeste honing die in winkels verkrijgbaar is, was niet gegarandeerd en de oorsprong twijfelachtig.

Het bleek dat 28 van de 47 honingproducten die in winkels werden verkocht als Acaciahoning, na testen bleek de honing geen Acaciahoning te bevatten. In plaats hiervan werd volgens het nieuwsportaal “Infostart”, stuifmeel van andere bloemen, met name Phacelia te bevatten. Péter Boss, voorzitter van de imkersvereniging, zei dat de honing in de meeste gevallen wordt vervalst met suiker en dat dit de reden is waarom consumenten op hun hoede moeten zijn.

Fraudeurs gebruikten vroeger isoglucosestroop gemaakt van maïszetmeel maar de laboratoriumtechnieken zijn sindsdien erg verbeterd zodat het nu mogelijk is om te detecteren of de suiker afkomstig is van een- of tweezaadlobbige planten. Dit heeft veel fraudeurs doen overstappen naar aardappelsuiker.

Hongarije is een van de grootste honingproducenten in de Europese Unie en heeft een van de grootste bijendichtheden met 13 bijenvolken per vierkante kilometer. Als gevolg hiervan zijn er in totaal 1,2 miljoen bijenvolken, verzorgd door 20.000 imkers. Hongaarse bijenvolken produceren jaarlijks 25- 30.000 ton honing, waarvan 60% wordt geëxporteerd, In juni kondigde het ministerie van Landbouw een budget van HUF 10 miljard * aan voor dierenwelzijn en steun voor de bijenvolken. Volgens minister Istan Nagy heeft de overheid sinds 2010 rond de 50 miljoen euro steun verleend aan honingproducenten en een aanbesteding voor bijenwelzijn van 25 miljoen euro gelanceerd en ook een bestuivingssubsidie ingevoerd. Maar de zomerdroogte heeft de sector ook niet gespaard, waardoor er ernstige honingtekorten ontstaan zijn. Volgens de imkers is de situatie rampzalig, omdat de droogte ervoor heeft gezorgd dat bloemen weinig nectar en stuifmeel produceren, waardoor honingbijen weinig honing hebben en verhongeren. Ook in Nederland en België zijn er veel honingproducten in onder andere de supermarkt, drogisterij, natuurwinkel, die niet aan de kwaliteitseisen voldoen en waarbij de oorsprong twijfelachtig is.

Momenteel wordt er door de NCvB de afgelopen maanden een onderzoek verricht op diverse honingproducten aan de hand van de uitgevoerde inventarisatie op onjuiste etikettering. Hierbij wordt door ons de honing chemisch en fysisch getest op de vereiste kwaliteitskenmerken die verplicht zijn volgens de wet-en regelgeving. Daarbij testen wij de lokale honing van bijenhouders en imkers ter vergelijking. Mocht u een financiële bijdrage willen leveren ten behoeve van het Honingonderzoek van de NCvB dan zijn wij u zeer erkentelijk. U kunt ons bereiken voor vragen en opmerkingen op bijen@bijenproducten.com Met vriendelijke groeten namens het bestuur,

Sigrin Schuit secretaris

* N.v.d.R. 1 000 HUF (Hongaarse florijn) = 2,50 Euro
10 miljard HUF = 25 miljoen Euro